T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/96
KARAR NO : 2025/354
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: Kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluş olan MESKİ'nin hizmet kusurundan kaynaklı zararın tazmini talebiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.A
Vekili : Av. M.B
Davalı : Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi (MESKİ) Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. B.C.E

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, 15/11/2023 tarihinde müvekkilinin Mersin'deki ev adresi bölgesinde vidanjör çalışması yapılırken, evi çamurlu su bastığını ve konutta bulunan tüm eşyaları ile yerlerin ve duvarların zarar gördüğünü, ev eşyasının kullanılamaz hale geldiğini, Mersin 5. Sulh Hukuk Mahkemesince yapılan delil tespitinde en az 34.620 TL maddi zararın belirlendiğini ifade ederek şimdilik 1.000 TL maddi tazminatın tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresinde verdiği cevap dilekçesinde yargı yolu bakımından görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Mersin 9. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/11/2024 tarih ve E.2024/49 sayılı ara kararı** ile, *"uyuşmazlığın haksız fiilden kaynaklı özel hukuka ilişkin olması nedeniyle"* davalının görev itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebiyle başvurusu üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

5. Danıştay Başsavcısı, bu davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (1-b) işaretli bendi uyarınca idarî yargı yerinin görevli bulunduğu görüşüyle, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *" 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 1. maddesinde; İstanbul Büyükşehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin

olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere kurulmuş olan İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, (İSKİ) İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluş olduğu, 2. maddesinin (b) bendinde; "Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek", (d) bendinde; "Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak" İSKİ'nin görev ve yetkileri arasında sayılmış, Ek 5. maddesinde ise, bu Kanunun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanacağı kurala bağlanmıştır.

Anayasanın 125. maddesi uyarınca idare, kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eylemleri nedeniyle kişilerin uğradıkları zararları tazminle yükümlüdür.

2560 sayılı Kanunla kurulmuş olan su ve kanalizasyon idarelerinin kamu tüzel kişisi oldukları ve yapmakla yükümlü bulundukları alt yapı hizmetlerinin kamu hizmeti niteliğinde olduğu açıktır. Bir başka anlatımla, su ve kanalizasyon idareleri kamu hizmeti niteliği taşıyan alt yapı hizmetlerini idare hukuku ilke ve kurallarına göre kamusal yetki kullanarak yapmak ve sürdürmekle görevli kılınmıştır. Bu itibarla kanunen yürütmekle yükümlü kılındıkları görevler açısından bu idareler Türk Ticaret Kanununa göre tâcir sayılamayacakları gibi özel hukuka tâbi bazı iş ve işlemlerinin mevcut olması kamu hizmeti niteliği taşıyan alt yapı hizmetlerinden doğan sorumlulukları bakımından idare hukuku ilke ve kurallarına tâbi tutulmalarına engel teşkil etmemektedir.

Davalı idarenin sorumluluğunda bulunan kanalizasyon sisteminde vidanjör çalışması yapılırken davacının evini su basması sonucunda uğranıldığı ileri sürülen maddî zarara ilişkin tazmin sorumluluğu, özel hukuktan kaynaklanan bir sorumluluk olmayıp davalı idarenin alt yapı hizmetini kusurlu yürütmesinden kaynaklandığı iddiasına dayandığından, idare hukuku kurallarına göre değerlendirilmesi gereken bir sorumluluktur.

Bu itibarla, uğranıldığı ileri sürülen zarar, 2560 sayılı Kanun uyarınca kamu tüzel kişisi olarak kurulmuş olan Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün anılan Kanunla belirlenmiş olan alt yapı tesisini kurma ve işletme görevi kapsamında sunmuş olduğu kamu hizmetinin kötü işlemesi, hiç işlememesi ya da eksik işlemesi biçiminde ortaya çıkan hizmet kusuru veya başka nedenlerle idarenin kusursuz sorumluluğu bulunup bulunmadığının tespitini gerektirdiğinden ve bu hususların belirlenmesi idare hukuku esaslarına göre yapılabileceğinden, idarî eylemden doğan zararın tazmini talebiyle açılan bu davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanununun 2. maddesinin (1-b) işaretli bendi uyarınca idarî yargı mercii görevli bulunmaktadır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin 08/07/2024 tarihli ve E:2024/51, K:2024/295 sayılı kararı da bu yöndedir. ..."

6. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 13. ve 16. maddeleri uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşüncesini istemiştir.

C. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

7. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... 2560 sayılı Kanun'un 1. maddesinin açık hükmü karşısında davalı MEŞKİ Genel Müdürlüğünün bir kamu tüzel kişisi olduğu ve bir kamu hizmetin ifası ile görevlendirildiği kuşkusuzdur.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka **aykırı***olduğu nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, suyolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.*

Olayda, davacıya ait evi, vidanjör çalışması yapılırken su basması sonucu, evde meydana gelen zararın faiziyle birlikte tazmini istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış olup, bununla birlikte idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişinde nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun hizmetin kötü işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleştiği ve bunun idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açtığında kuşku bulunmamaktadır.

Öte yandan, kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "İdari dava türleri" arasında sayılan "İdari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası " kapsamında, idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 28.11.2022 tarihli ve 2022/366 E., 2022/629 K. sayılı kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, davalı idarenin hizmet kusuru nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemi niteliğindeki davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Mersin 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06.11.2024 tarihli ve 2024/49 E. sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir. ..."

IV. İLGİLİ HUKUK

8. Anayasa'nın *"B.Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesinin yedinci fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2 . Maddesinin 1. fıkrası şöyledir :

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin

10. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Kuruluş"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 7/2/1983-KHK 56/1 md.; Aynen kabul: 23/5/1984 - 3009/1 md.)
İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü bu Kanunda İSKİ olarak anılır.
Genel Müdürlüğün hizmeti, İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin görev alanı ile sınırlıdır. Ancak, şehrin yararlandığı su kaynaklarının korunmasına ilişkin hizmetler, büyük şehir belediye sınırları dışında da olsa bu kuruluş tarafından yürütülür. Ayrıca İçişleri ile Bayındırlık ve İskan bakanlıklarının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu anasistem ile ilgili başka belediye ve köylerin su ve kanalizasyon işlerini de bu Genel Müdürlüğe verebilir.
İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi, İstanbul Büyük Şehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluştur. İSKİ personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir."

11. 2560 sayılı Kanun'un *"Görev ve yetkiler"* başlıklı 2. maddesinin (b) , (c) ve (d) bentleri şöyledir:

"İSKİ'nin görev ve yetkileri şunlardır:
...
b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,
c) Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,
d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,
..."

12. 2560 sayılı Kanun'un Ek 5. maddesi şöyledir:

"(5/6/1986 - 3305/3 md. ile gelen Ek 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca 10.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin

maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, vidanjör çalışması sırasında davacının evini çamurlu su basması sonucu uğranılan zararın, olayda kusur ve sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla davalıdan tazmini istemiyle açılmıştır.

16. Dava dosyasının incelenmesinden; 15/11/2023 tarihinde yapılan vidanjör çalışması sırasında, davacının konutunu çamurlu su bastığı ve evi ile ev eşyasının zarar gördüğünden bahisle uğranılan zararın tazmini istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır .

17. Kamu hizmetini yürüten davalının bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir.

18. İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka aykırı olduğu nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

19. Kamu hizmetinin sunulması esnasında, hizmetin hiç işlememesi, geç işlemesi, kötü işlemesi gibi durumlar, idarenin hizmet kusuru olarak adlandırılır. Bu kapsamda bireyler nezdinde gerçekleşen zararların da, idarenin kusura dayanan sorumluluğu sebebiyle tazmini gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Kanun'un ilgili maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

20. Buna göre yukarıda anılan mevzuat hükümleri ve yerleşik içtihatlar uyarınca, kamu tüzel kişiliğini haiz Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, faaliyet alanı içerisine giren kamu hizmetini yerine getirirken oluştuğu iddia edilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin

21.Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı idarenin görev itirazının reddine ilişkin Mersin 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/11/2024 tarih ve E.2024/49 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idarenin görev itirazının reddine ilişkin Mersin 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/11/2024 tarih ve E.2024/49 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Muharrem
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RXCy1Eq - IPU5h1/ - U9zpmhz - apWLE8= ile erişebilirsin